SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1693

av Arwin Sohrabi m.fl. (S)

Stärkt skydd för barn och unga mot pornografisk exponering och AI-genererat övergreppsmaterial

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att spridningen av pornografi till barn och unga minskar samt se över det straffrättsliga skyddet gällande framställning och spridning av sexuella AI-bilder av identifierbara barn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Alla barn och unga har rätt till en trygg uppväxt och till kunskap om sin kropp, sina rättigheter och sina relationer. I dag möter många pornografi långt innan de själva har sexuella erfarenheter. Det kan ske genom egna sökningar, men också genom material som sprids i sociala medier och skickas mellan elever. Vuxenvärlden har ett ansvar att ge unga förutsättningar att förstå och förhålla sig till det de möter.

Skolan har en särskilt viktig roll. Sedan 2022 är uppdraget att undervisa om sexualitet, samtycke och relationer tydligare. Elever ska bland annat få utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur sexualitet och relationer framställs i pornografi. Trots det visar Skolinspektionens granskning från 2025 att en stor majoritet av de granskade

skolorna behöver förbättra undervisningen. Elevers tillgång till kunskap får inte vara beroende av vilken skola de går på eller enskilda lärares engagemang.

Undervisningen behöver återkommande behandla pornografi, samtycke, jämställdhet och rätten att sätta gränser, även på nätet. Det kräver att lärare får kunskap, stöd och tid för uppdraget och att elevhälsans kompetens tas till vara. Skolorna behöver också ha tydliga rutiner för att förebygga och hantera oönskad exponering för pornografi och spridning av sexuella bilder mellan elever. Den som utsätts ska få stöd och veta att skolan agerar.

AI-utvecklingen innebär ytterligare risker. Vanliga fotografier kan manipuleras till sexuella bilder och filmer som används för att förnedra, hota eller utpressa barn. Ett barn kan därmed utsättas utan att någonsin ha tagit eller delat en nakenbild. Att materialet är manipulerat gör inte kränkningen mindre verklig.

AI-genererat övergreppsmaterial kan redan omfattas av bestämmelserna om barnpornografi-brott. Samtidigt väcker utvecklingen frågor om hur lagstiftningen skyddar det enskilda barnet och hur brottens allvar bedöms. Det straffrättsliga skyddet behöver därför ses över, med särskilt fokus på framställning och spridning av sexuella AI-bilder av identifierbara barn, straffansvar och de utsattas möjlighet till upprättelse. Barns rätt till skydd måste gälla även när tekniken förändrar hur övergreppen begås.

Arwin Sohrabi (S)

Sofia Skönnbrink (S)

Therese Kristiansson (S)

Adrian Magnusson (S)